

Asia: VN/11304/2024-VM-28

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitysluonnoksessa eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta sekä eräiksi muiksi verolaeiksi sisältää useita esityksiä, joista seuraavista Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut (YKA) lausuu seuraavaa.

1. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeus

YKA vastustaa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamista vuodesta 2026 alkaen.

Esitys heikentää työmarkkinatoiminnan asemaa ja heikentää näin työmarkkinoiden vakautta ja ennustettavuutta. Se on myös ristiriidassa verojärjestelmän periaatteiden ja kansainvälisten työjärjestöjen sopimusten kanssa.

Verojärjestelmämme tunnistaa tulonhankkimismenot, joihin ammattiliittojen jäsenyys kytkeytyy. Nykyiset jäsenmaksut liittyvät suoraan tulojen hankintaan, sillä järjestöt neuvottelevat työehdoista, tukevat osaamista ja työllistymistä sekä tarjoavat oikeusturvaa. Nämä ovat palveluita, jotka markkinoilta hankittuna olisivat palkansaajalle kohtuuttoman kalliita..

Jos jäsenmaksujen vähennyskelpoisuus poistettaisiin, olisi kyseessä verosanktio, jollaista Suomen henkilöverotuksessa ei nykyisin ole vastaavia sanktioita. Fiskaaliset syyt eivät yksinään riitä oikeuttamaan näin merkittävää poikkeamaa verotuksen keskeisistä periaatteista.

YKA painottaa, ettei esityksessä rajata riittävän selkeästi, mitä järjestöjä vähennysoikeuden poistaminen koskisi, mikä loisi tulkinta- ja riitatilanteita sekä hallinnollista ja oikeudellista epäselvyyttä.

2. Työsuhdepolkupyörien verovapaus

YKA katsoo, että työsuhdepolkupyörien verovapaus tulisi säilyttää tai ainakin muutoksille tulisi olla ehdotettua pidempi siirtymäaika. Esitys on, että nykyistä polkupyöräedun verovapautta jatketaan sopimuskauden loppuun saakka niiden sopimusten osalta, jotka on tehty ennen 24.4.2025. Sen jälkeen tehdyille sopimuksille verovapautta ei enää myönnettäisi.

Työsuhdepolkupyörien veroetu otettiin käyttöön vuoden 2021 alussa. Nykyisellään työsuhdepyöriä on jo yli 100 000 kappaletta kaikissa työikäisten ryhmissä. Veroetu on vauhdittanut kokonaisen toimialan kasvuun.

Veroedun poistaminen yllättäen vain runsaan neljän vuoden olemassaolon jälkeen on tempoilevaa veropolitiikkaa, jollaista tulisi välttää. Arvio, jonka mukaan valtion verotulot kasvavat 46 miljoonalla eurolla vuodessa, kun verovapaus on poistunut kokonaan, ei ota huomioon muutoksen aiheuttamista haitoista muille osapuolille syntyviä kustannuksia.

Muutos kasvattaa työntajien, työntekijöiden ja Verohallinnon hallinnollista taakkaa, minkä lisäksi se on jo nyt aiheuttanut suuria taloudellisia menetyksiä palvelun tarjoajille. Pitkällä tähtäimellä muutos heikentää kansanterveyttä ja ilmastoystävällistä työelämää. Päinvastoin kuin nyt esitetään, Suomessa tulisi tukea ympäristöystävällisiä liikkumismuotoja.

3. Kotona työskentelystä ei enää myönnetä työhuonevähennystä palkkatulon hankkimisesta johtuvana menona.

YKA vastustaa ehdotusta poistaa kaavamainen työhuonevähennys.

Koronapandemia muutti työnteon tapoja ja vakiinnutti monilla aloilla etä- ja hybridityön, mikä on vähentänyt työtilojen tarvetta työpaikoilla. Noin puolet työvoimasta tekee etätöitä jossain muodossa. Moni työnantaja kannustaa tähän, sillä työtiloja on samalla karsittu, eivätkä kaikki työntekijät enää välttämättä mahdu yhtä aikaa yhteisiin tiloihin työskentelemään.

Työhuonevähennys on tarkoituksenmukainen ja hallinnollisesti kevyt tapa huomioida kotona työskentelystä syntyvät kustannukset, joihin sisältyy myös tilan vaihtoehtoiskustannus. Ei ole perusteltua, että omassa asunnossa työskentely olisi verovähennysoikeuden osalta huonommassa asemassa kuin kodin ulkopuolelta vuokratun työtilan käyttö.

4. Suomeen töihin tulevien avainhenkilöiden lähdevero alentaminen 32 prosentista 25 prosenttiin ja soveltamisalan laajentaminen kotimaahan palaaviin Suomen kansalaisiin

Suomi tarvitsee ulkomaista ja ulkomailta Suomeen palaavaa työvoimaa ja vetomuutosten voi ajatella tukevan tätä. Uudella 25 prosentin lähdeverolla käytännössä kaikkien avainhenkilölain edellytykset täyttävien henkilöiden olisi kannattavaa hakeutua lähdeverotuksen piiriin. Lakia sovellettaisiin Suomen kansalaisiin enintään 24 kuukauden ajan työskentelyn alkamisesta. Nykyistä rajausta, joka jättää kotimaahan palaavat Suomen kansalaiset soveltamisalan ulkopuolelle on pidetty ongelmallisena, minkä esitetty ehdotus nyt muuttaa.

Rajoo Ainomaija
Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry